

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

Nunatsinni Meeqqat ukiuanni 2000-imi Sisimiuni nuna tamakkerlugu ataatsimeersuarnermi qulequtaqartumi "Meeqqat inuusuttullu isumagineqarnerat pillugu suleriaatsit nutaat", Nunatsinni Meeqqat Inuusuttullu inuuniarnermikkut atugaat pillugit Ilisimasaqarfiup pilersinneqarnissaanik siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

Inatsisartut 2000-imi ukiakkut ataatsimiinneranni inatsisartunit aalajangerneqarpoq meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfiup pilersinneqarnissaa pillugu suliniummumut ukiunut marlunnut aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq.

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissuteqartoqarneranut siunertaavoq meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfimmik uppersaatinik katersuiffiusumik ineriartortitsinissaaq pillugu suliniuteqartoqarnissaa, tassani meeraq aallaavigalugu paasissutissat katersorneqarlutillu aaqqissuunneqassallutik soorlu ilaqutariinnermut, inooqataanermut, peqqissutsimut, atuartitaanermut ineqarnermullu tunngasut.

Suliniuteqareernerup kingorna ilisimasaqarfiup ataavartumik aaqqissuussaalernissaa siunniunneqarsimavoq.

Piffissaaq suliniuteqarfiusoq

2001-ip naalernerani suliniuteqarnermi ataqatigiissaarisumik atorfinitsitsisoqarpoq kingornalu allaffik pilersinneqarluni. Suleqatigiit suliniutissamik pilersaarusiortut suliniut pilersinneqarmat ingerlaannarput suliniuteqarnermi malinnaaqatigiittussatut.

Malinnaaqatigiit ima katitigaapput: Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfimmit (2002-mi decembarimit: Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik), Peqqissutsimut Pisorta qarfimmit, Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfimmit sinniisuutitat kiisalu Nunatta Atuagaateqarfianit/Groenlandicamit, Naatsorsueqqissaartarfimmit Ilisimatusarfimmiillu sinniisuutitat.

Piffissami suliniuteqarfiusumi suliniutaasimapput internettimi nittartakkamik www.nanoq.gl/mipi-mik pilersitsinissaaq, nunatsinni meeqqat inuusuttullu inuuniarnermikkut

atugaannik ilisimasani pioreersunik katersinissamut aaqqissuussinissamullu piareersaatitut meeqqat inuusuttullu pillugit suliaqartunik/soqutiginnittunik ataatsimeeqateqartarneq, Nunatta Atuagaateqarfianut attaviliineq, meeqqat

inuusuttullu pillugit kisitsisinik saqqummiussineq kiisalu ilisimasaqarfimmi ataavartumi sulinermi suliassanik nassuiaaneq, suleriaasissat il.il..

Suliniuteqarnermi ataqatigiissaarisoq suliniummut attuumassutilinni nunatsinni nunattalu avataani ataatsimeersuarnerni, pikkorissarnerni il.il. peqataasarsimavoq, soorlu 2002-mi forstanderit ataatsimeersuarnerni, meeqqanik kinguaassiuutitigut atonerluinerup aningaasarsiutigineqarnera akiorniarlugu nunarsuaq tamakkerlugu ataatsimeersuarnerni aappaanni, meeqqanut pinerluuteqartarneq aamma meeqqanik sumiginnaasarneq pillugu Nunat avannarliit ataatsimeersuarnerni aamma inooqataanikkut meeqqat inuusuttullu peqqinissaq eqqarsaatigalugu assigiinngingitsunik atugaqarnerat pillugit danskit/europamiullu ataatsimeersuarnerni peqataasimavoq.

Attaveqarfiit ilaatigut pilersinneqarsimapput, kommuninut, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit, ilinniarsiit ilisimatusarfiillu (Nunatsinni Danmarkimilu), Paarisa, Inerisaavik/Pilersuiffik kiisalu ilisimasanik pilersitsiviit allallu ilisimasat pillugit siammarsaasartut.

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik, MIPI

Nassuiaasiarineqarsimapput ilisimasaqarfiup suliassai, aaqqissuussinera suleriaasissallu, atuagaateqarneq, atortussanik katersineq pillugu suleqatigiinneq, MIPI-p internettimi nittartagaata nutarterlugu ingerlaavartumik suliarineqarnera, meeqqat inuusuttullu pillugit kisitsisitigut paasissutissat, kiisalu ilinniagaqartunik, ilisimatusartunik allanillu ilisimasaqarfimmik soqutiginnittunik/atuisunik suleqateqarnissamik siunnersuusiortoqarsimalluni. Atorniartitsinermik suliaqarneq MIPI-mit isumagineqarani Nunatta Atuagaateqarfianit/Groenlandicamit isumagineqarpoq. Ilimmarfiup qanimut suleqatigilernissaa piffissami aggersumi pissusissamisoortutut naatsorsuutigineqarpoq.

Aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

AIS 2004-mi missingersuutinut ilanngunneqarpoq konto pingaarneq 30.10.05, Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik, tassani kr. 640.000 immikkoortinneqarsimapput sulisunut akissarsiaqartitsinissamut kiisalu ilisimasaqarfimmik ingerlatsinermut.

Ilisimasaqarfimmi allaffissorneq aningaasaliissutinit matussuserneqassaaq, tassunga ilanngullugu sulisut aningaasarsiassaasat, ataatsimiinnernut angalanernullu aningaasartuutit kiisalu ilisimasaqarfiup/uppernarsaatini katersiffiup suliassai allat naatsorsuutigineqartut matussuserneqartassallutik. Ilisimasaqarfik suliassami, saqqummersitsinissat il.il. avataaniit aningaasaliiffigineqarnissaannut qinnuteqarnissaminut periarfissaqarpoq kiisalu isertitsissutaasinnaasunik suliaqarnissaminut periarfissaqarluni.

Ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu naatsorsuutigineqassaaq ulloq naallugu sulisut ataatsimit marlunnut amerlisariaqarnissaasat, suliassat inatsisitigut piumasarineqartut tamaasa isumagineqarnissaannut nukissaqarnissaq qulakkeerniarlugu: atortussat

katersorneqartut nalunaarsorneqarnissaannut atatillugu allaffissornerup isumagineqarnissaa atortussallu allanit atorneqarsinnaasunngorlugit suliarineqarnissaat, internettimi nittartakkap nutartertuarnissaa kiisalu attaveqarfinnik pilersitsinissamik ataavartitsilernissamillu suliasat, ilisimasat pioreersut ingerlateqqissinnaanissaannut nalilersueqqissaarnissaq, ilisimasaqarfimmik atuisunik sullissinissaq, nunatsinni meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigut ajornartorsiutinik ersersitsiniarnermi suliasat kiisalu meeqqanut inuusuttunullu suliasaqarfiup iluani oqallinnermut peqataatitsinissaq. Tamatuma saniatigut meeqqat inuusuttullu pillugit ataavartumik kisitsisitigut paasissutissiornissamut aningaasanik immikkoortitsisoqartussaassaaq, avataaniilli aningaasalersuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq kiisalu Naatsorsueqqissaartarfiup qanimut suleqatiginissaa naatsorsuutigineqarluni. Siulersuisunut allattaaneq kiisalu ukiumoortumik nalunaarusiaq siulersuisunit akuerineqartussaq ilisimasaqarfimmi sulisunit aammattaaq isumagineqartussaapput.

Tamatuma saniatigut allaffissornikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut kinguneqassanngilaq.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami tassani ilisimasaqarfik uppersaatini katersiffittut nassuiarneqarpoq nunatsinnilu meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasanut pioreersunut killeqassalluni.

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip Isumaqaatigiissutaani artikel 4 malillugu isumaqaatigiissummi pisinnaatitaaffiit akuerineqartut naammassineqarnissaannut qanoq iliuusissat naleqquttut tamakkerlugit naammassiniarnissaat pisussaatitaaffigineqarpoq. Isumaqaatigiissummut nalunaaruteqartarnissaq pillugu najoqqutassani ilaatigut oqaatigineqarpoq meeqqat taakkualu tunngaviusumik pisinnaatitaaffii pillugit paasissutissanik katersat aaqqissuunneqarnissaasa qularnaarnissaannut suliniutit, nuna tamakkerlugu, nunap immikkoortuini najukkanilu qanoq iliortoqarnerata naliliiffiginissaa kiisalu meeqqat pisinnaatitaaffiinut tunngasunik naalakkersuinikkut pilersitsinissamut tunngavilersuisoqarnissaanut tunngavissanik, kisitsisinik, ilisimatusarnermut attuumassutilinnik paasissutissanillu allanik attuumassutilinnik misissuillunilu katersinermut atortussanik ineriartortitsissutaasut alloriarnerit pillugit paasissutissat qinnutigineqassasut.

Ilisimasaqarfimmik pilersitsineq siunertamigut FN-ip isumaqatigiissutaanut naapertuuppoq.

§ 2-mut

Nuna tamakkerlugu ataatsimeersuarnermi "Meeqqat inuusuttullu isumagineqarnerat pillugu suleriaatsit nutaat"-nik qulequtaqartumi, nunatsinni meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfimmik pilersitsinissaq pillugu siunnersuummi saqqummiussaqaarnermi tunngavigineqarpoq "Nassuerutigalugu Kalaallit Nunaanni meeqqanut atugassarititaasut pillugit ilisimasani katersuisoqartariaqarnera kiisalu ilisimariikkanik aqqissuussamik nalunaarsuisoqartariaqarnera politikerinit, sullissisunit, ilinniartunit ilisimatusartunillu pisariaqartinneqartoq ¼¼."

Paasissutissat taakku annaaneqassanngippata katersornissaat pingaaruteqarpoq.

Nunatsinni meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasani aqqissuussineq tamakkiisoq naalakkersuisut aalajangiinissaannut tunngavissarissaarnerulersitsissaaq, sulisut akornanni pitsaanerumik suliniuteqarnissamut periarfissiissaaq taamatullu aamma ilisimatusartut ph.d-millu ilinniagaqartut sulineranni sakkussatut atorpeqarsinnaalluni.

Nunatsinni meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasani katersukkat atuisunit internettikkut nittartakkami www.nanoq.gl/mipi-mi takuneqarsinnaanngussapput imaluunni Nunatta Atuagaateqarfianit/Groenlandicamit atorpeqarsinnaanngorlutik.

Paasissutissaniq nutarterineq suliassallu aalajangersimasut tassaasinnaapput nalilersuinermik suliassat, misissuinermik suliassat, nalunaarusiornerit, ilisimatusarneq, kisitsisitigut naatsorsueqqissaarneq, misileraanerit inernerit, il.il.

Ilisimasaqarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaa ukiumi qaangiuttumi aprilip aallaqqaataa tikitsinnagu tunniunneqartassaaq taamaasilluni ukiumut tulliuttumut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip piareersarneranut aningaasatigut sunniutaasinnaasut ilanngussinnaaqqullugit.

Ilisimasaqarfimmi sulisut ukiumoortumik nalunaarusiortassapput, taannalu siulersuisunit akuerineqareeruni isumaginninnermut tunngasunik akissusaaffeqartumut naalakkersuisunut ilaasortamut nassiunneqassaaq, tamatumalu kingorna ukiumoortumik nalunaarusiaq Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut saqqummiunneqassalluni.

Nalunaarusiorneq ukiup qaammatisiutaanut malinnissaaq.

§ 3-mut

Siamasissumik assigiinngitsunillu sullissisoqarnikkut suliniuteqartoqarnissaa qularnaarniarlugu pisorta qarfinnit ingerlatsivinniillu attuumassutilinnit sinniisoqartumik ilisimasaqarfik siulersuisunit aqunneqassaaq. Ilisimasaqarfiup suliaanut siulersuisut akisussaapput kiisalu suliassa qarfimmit sinniisuutitaaffiunut sanilliulluni ilisimasaqarfimmi sulisunut attaveqaataallutik. Meeqqanut inuusuttunullu suliassa qarfimmi suliassamut ilisimasaqartuunissap qularnaarnissaa siunertaralugu siulersuisuni ilaasortassanik amerlanerusunik Naalakkersuisut toqqaasinnaapput. Siulersuisut suliamikku siamasissumik katitigaanissaat pingaaruteqarpoq.

Ingerlatsiviit naalakkersuisunullu ilaasortat inassuteqarsinnaatitaasut sinniisussamik inassuteqarnissamut namminneq aalajangiisinnaapput inassutigineqartoq ingerlatsivimmi/naalakkersuisumut ilaasortap ataani pisorta qarfimmi atorfiliusinnaammat atorfeqartuunaniluunniit. Pineqartorli nunatsinni meeqqat inuusuttullu atugarisaat pillugit suliqaartuussaaq aamma/imaluunniit immikkut ilisimasaqartuussalluni.

Siulersuisut ukiunut pingasunut toqqaagaasarnerisigut qularnaarniarneqarpoq siulersuisut eqqissillutik sulisinnaanissaat.

Siulersuisunut ilaasortat inassutigineqaratik toqqaarneqarsimasut affaasa missai toqqaagaqqinnissai Naalakkersuisut anguniassavaat.

Ingerlatsivik naalakkersuisunulluunniit ilaasortaq siulersuisuni ilaasortamik taarsiissappata tamanna Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartussaavoq. Ilisimasaqarfiup ilaasortaanik Naalakkersuisut toqqaasinnaatitaanerannut tamanna malinninneruvoq.

Siulersuisuni ilaasortat taarserneqarsinnaapput pineqartup suliassani isumagisinnaajunnaarpagu.

§ 4-mut

Najoqqutassat pingarnerit siulersuisunit aalajangersarneqassapput. Tamatuma saniatigut ilisimasaqarfimmi sulisunit siunnersuutit tunniunneqartut malillugit suliassatut pilersaarutit siulersuisunit aalajangersarneqassapput.

§ 5-imut

Ilisimasaqarfimmi sulisut naalakkersuisunut ilaasortap isumaginninnermut tunngasunik akisussaaffeqartup ataani pisorta qarfimmi atorfeqartutut Namminersornerullutik Oqartussani atorfilittut allatulli malittarisassanik malinnittussaapput. Ilisimasaqarfiup sulinera pillugu siulersuisut erseqqinnerusunik najoqqutassaliussapput sulisunittaaq malinneqartussanik.

§ 6-imut

Ilisimasaqarfimmi sulisut naalackersuisuni ilaasortap isumaginninnermut tunngasunik akisussaaffeqartup ataani pisortaasup ataani inissisimapput. Siulersuisut inassuteqarneratigut pisortaq atorfinitsitsissaaq soraarsitsissalluniluunniit. Pisortaqarfiup ilisimasaqarfimmi sulisut akornanni ulluinnarni attaveqatigiinnerit pisortaqarfimmi sulianik ingerlatsisumut pisortamit suliakkiunneqarsinnaavoq.

§ 7-imut

Naalackersuinikkut suliassanut ilisimasaqarfimmut attuumassutilinnut tunngatillugu ilisimasaqarfimmi sulisut pisortaqarfimmi aalajangersimasumik attaveqaateqarnissaat pissusissamisuusaaq. Tamanna pisortap aajangiineratigut pissaaq. Naalackersuinikkut ilaatigut suliassaapput ukiumut tullermut aningaasanut inatsisissamut piareersaaneq, ilisimasaqarfimmut aningaasartuutissat ilanngullugit. Aammattaaq ukiumoortumik nalunaarusiornermut atatillugu pisortaqarfik suliassaqassaaq, kiisalu inatsisinik nassuiaaneq aamma inatsisit allannguuteqassappata nutaanilluunniit inatsisiliortoqassappat pisortaqarfimmi suliarineqartussanik.

§ 8-mut

Ilisimasaqarfiup tunngaviumik ingerlatsinera aningaasanut inatsimmi aningaasaliinikkut qularnaarneqassaaq. Ilisimasaqarfik sulinerminut atatillugu namminersortut ingerlatsiviinit aningaasaateqarfinit pisortanilu oqartussanit aningaasalersorneqarluni suliaqarnissaminut periarfissaqarpoq.

Ilisimasaqarfiup siunertaasa iluanni isertitsissutaasinnaasumik sulianik ilisimasaqarfik ingerlataqarsinnaavoq. Assersuutigalugu paasissutissatut naqitertitani ilisimasaqarfiup tuniniarsinnaassavai.

§ 9-mut

Aalajangersakkami matumani siulersuisuni ilaasortat atorfimminnut isumaqatigiissutertik malillugu akissarsiaqarsinnaanngitsut siulersuisuni sulisutut akissarsiaqarnissaat qularnaarneqarpoq kiisalu suliassaqarfimmi aalajangersakkat assigiinngitsut malillugit akissarsiaqartitsisoqartassaaq.

§ 10-mut

Atuutilersitsinissaq ullulernerqarpoq piffissap suliniuteqarfiusup qaangiunneranut uiggiullugu ilisimasaqarfik ataavartoq pilersinneqartussanngorlugu.